

Pedagogisch beleidsplan

“Met een Nanny van De Nanny Bemiddeling is bij u thuis de cirkel rond”

Inhoudsopgave:

- 1. Voorwoord**
- 2. Pedagogisch beleid**
  - 2.1 Visie De Nanny Bemiddeling**
  - 2.2 De ontwikkeling van het kind**
    - 2.2.1 Emotionele veiligheid**
    - 2.2.2 Persoonlijke competentie**
    - 2.2.3 Sociale competentie**
  - 2.3 Normen en waarden**
- 3. De nanny en/of gastouder**
  - 3.1 Functie omschrijving nanny en/of gastouder**
    - 3.1.2 Profiel nanny en/of gastouder**
- 4. De opvangomgeving**
  - 4.1 Aantal kinderen**
  - 4.2 Een hygiënische en veilige opvangomgeving**
- 5. Begeleiding door De Nanny Bemiddeling**
  - 5.1 Communicatie tussen de ouder(s) en de nanny en/of gastouder**
  - 5.2 Contact en evaluatie**
- 6. Klachtenprocedure**
- 7. Vastgestelde feestdagen**
- 8. Tot slot**

Bijlage 1 Signalenlijst kindermishandeling kinderen 0- 4 jaar

Bijlage 2 Signalenlijst kindermishandeling kinderen 4- 12 jaar

1. Voorwoord

De Nanny Bemiddeling houdt zich bezig met de bemiddeling en begeleiding van ouders en nanny's/ gastouders ten behoeve van kinderopvang aan huis. Dit houdt onder meer in dat ouders De Nanny Bemiddeling inschakelen bij het zoeken naar een geschikte kandidaat (een nanny) om de opvang en verzorging van de kinderen in de woning van de ouder(s) op zich te nemen of bij de gastouder thuis.

In het kader van de Wet kinderopvang dient de opvang aan bepaalde kwaliteitsvereisten te voldoen. Een van deze vereisten is het hebben van een goed onderbouwd pedagogisch beleid, zoals neergelegd in dit pedagogisch beleidsplan. Voor ouders is kinderopvang een kwestie van vertrouwen. Om dit vertrouwen te kunnen geven, hecht De Nanny Bemiddeling grote waarde aan de kwaliteit van de opvang. Voor De Nanny Bemiddeling is het belangrijk om een pedagogische visie uit te dragen in verband met handhaving van de kwaliteitswaarborg van de opvang als geheel en een stabiele ontwikkeling van de kinderen in het bijzonder. De kwaliteit van opvang wordt mede door het hierna volgende pedagogisch beleidsplan bepaald en gewaarborgd. Jaarlijks zal dit plan waar nodig worden gewijzigd en aangevuld.

Daarnaast is De Nanny Bemiddeling zich ervan bewust dat zij als bemiddelingsbureau niet in de relatie 'ouder- nanny/gastouder' staat en ouders haar pedagogische visie niet kan opleggen. Voor de ouder(s) ziet De Nanny Bemiddeling dit pedagogisch beleidsplan dan ook als een handreiking en een aanbeveling. Voor de nanny's/ gastouders die door De Nanny Bemiddeling worden bemiddeld en begeleid, is dit pedagogisch beleidsplan ontwikkeld als kader waarbinnen bij de opvang en de verzorging van kinderen, ten behoeve van de kwaliteit van kinderopvang dient te worden gehandeld. Met als uitgangspunt het creëren van een vertrouwde, stabiele en veilige omgeving waarin het kind zich vrij kan ontwikkelen en bewegen.

Een ander kwaliteitsvereiste gesteld door de Wet kinderopvang is het houden van een risico-inventarisatie op het gebied van veiligheid en gezondheid. Door De Nanny Bemiddeling zal er een dergelijke risico-inventarisatie plaatsvinden in de woning waar de opvang plaats vind. Naar aanleiding van deze inventarisaties zal een verslag worden opgemaakt en daar waar nodig is een aanbeveling plaatsvinden.

Naast dit pedagogisch beleidsplan heeft De Nanny Bemiddeling kwaliteitsregels en richtlijnen voor de nanny/gastouder opgesteld om de kwaliteit van opvang te bevorderen en te waarborgen. En zijn er verschillende protocollen aanwezig zoals: hoe om te gaan met ongevallen, meld code kindermishandling, social media, veilig vervoer en wiegendood.

Tenslotte verzoeken wij u met klem om vermoedens van kindermishandeling direct te melden bij de vertegenwoordiger van De Nanny Bemiddeling. De vertegenwoordiger zal vervolgens de daarvoor bestemde instanties inlichten en informeren. Wij vertrouwen erop met dit pedagogisch beleidsplan een bijdrage te leveren aan een kwalitatief hoogstaande, betrouwbare en veilige vorm van kinderopvang.

2. Pedagogisch Beleid

2.1 Visie De Nanny Bemiddeling

In de visie van De Nanny Bemiddeling staat het kind centraal. Ieder kind is uniek en draagt een individuele kern van mogelijkheden in zich. Vanaf zijn geboorte is een kind al uit op contact en communicatie, heeft het een sterke drang om duidelijk te maken aan zijn omgeving wat er in hem leeft en doet hij dat ook: in wel honderd talen. Een kind is van nature actief en heeft de drang in zich om op ontdekking uit te gaan en alles zelf te willen.

HET kind bestaat niet: ieder kind is anders, het gaat om het specifieke van elk kind.

De Nanny Bemiddeling vindt het een groot goed dat elk kind zich in eigen tempo en met het daarbij behorende karakter kan en mag ontwikkelen tot een volwassen persoon met een positief zelfbeeld. De nanny's en gastouders leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling en welbevinden van elk kind dat zij opvang bieden.

Belangrijk is dat de nanny en gastouder in staat is een klimaat te scheppen, waarbij een kind zich veilig en vertrouwd voelt en daarnaast met plezier kan spelen en zich ontwikkelen.

Aandacht en respect voor elk kind als individu zijn hiermee onlosmakelijk verbonden.

De Nanny Bemiddeling verlangt van haar nanny's en gastouders dat zij de opvang verzorgen binnen de kaders van de pedagogische visie van De Nanny Bemiddeling, met in achtneming van de wensen en richtlijnen van de ouder(s) zelf. De ouders dienen hun wensen en richtlijnen aan de nanny's en gastouders kenbaar te maken. De ouder(s) blijven dan ook ten alle tijden eindverantwoordelijk bij de opvoeding van hun kind(eren). De nanny of gastouder dient oog te hebben voor de leeftijd, aard en ontwikkeling van elk kind. Er dient voldoende aandacht en ruimte te zijn voor de lichamelijke en sociaal emotionele ontwikkeling van een kind. Van belang daarbij is dat een kind in zijn waarde wordt gelaten en er geen afbreuk wordt gedaan aan de eigenheid en aard van elk kind. Op die wijze kunnen de persoonlijke competenties van elk kind volledig tot bloei komen. Vanuit een rustige, evenwichtige omgeving dient de nanny en de gastouder een kind spelenderwijs te begeleiden in zijn ontwikkeling. De nanny en de gastouder draagt (naast de ouders) zorg voor een veilige, hygiënische en gezonde opvangomgeving. Tenslotte besteedt de nanny en de gastouder in samenspraak met de ouders aandacht aan normen en waarden en zorgt in ieder geval voor overdracht van basisnormen en -waarden.

2.2 De ontwikkeling van het kind

De ontwikkeling die kinderen doormaken verloopt niet bij elk kind identiek. Ieder kind heeft zijn eigen tempo en kent bepaalde gebieden waarop het zich meer of minder sterk ontwikkelt. De nanny of gastouder stimuleert het gebruik van spelmateriaal dat aansluit bij de ontwikkeling en interesse van het individuele kind. Daarnaast zal de nanny of gastouder zoveel mogelijk naar buiten gaan om de kinderen beweging te bieden in de vorm van bv. balspel, spelen met zand en water, leren fietsen, wandelen etc. Dit alles afgestemd op de leeftijd en aard van elk kind en overlegd met de ouders. In de ontwikkelingen van kinderen kunnen de volgende deelgebieden worden onderscheiden:

- * Zintuiglijke ontwikkeling
- * Emotionele ontwikkeling
- * Sociale ontwikkeling
- * Motorische ontwikkeling
- * Cognitieve (verstandelijke) ontwikkeling
- * Spraak en taal ontwikkeling
- * Spel ontwikkeling
- * Zelfredzaamheid

Zintuiglijke ontwikkeling:

Een baby haalt heel wat mijlpalen in zijn eerste levensjaar. De zintuiglijke ontwikkeling is in volle gang. Juist door deze ontwikkeling gaat de baby zich actiever richten op zijn omgeving. Geluiden, geuren, kleuren en vormen prikkelen om op onderzoek uit te gaan. Baby's voelen voortdurend aan voorwerpen: ze kijken en luisteren geboeid naar prikkels die van buitenaf komen. Baby's ontdekken met hun mond, vandaar dat ze alles in hun mondje stoppen, of het nu eetbaar is of niet.

Emotionele ontwikkeling (emotionele veiligheid)

Voor een stabiele, evenwichtige ontwikkeling van een kind is het van groot belang dat deze zich op zijn gemak voelt bij de nanny of gastouder. Bij de start van de opvang is het dan ook belangrijk om aandacht te besteden aan de kennismaking en de wenperiode. Op deze manier kan een kind de nanny of gastouder in eigen tempo leren kennen. Het ene kind is daarin sneller dan het andere. Ouders spelen hierin uiteraard een belangrijke rol. Uiteindelijk moet een kind zich tijdens de opvang vrij genoeg voelen om zijn emoties, zoals verdriet, boosheid en blijdschap aan de nanny of de gastouder te tonen en met de nanny of de gastouder te delen, zonder dat een kind zich hierin beperkt voelt. Voor een stabiele en veilige opvangomgeving is het van belang dat de nanny of de gastouder een kind waardeert zoals het is en uiting geeft aan deze waardering. Beloning en straffen dienen volgens afspraak met de ouders plaats te vinden. Het is uit den boze om lichamelijke straffen te hanteren, dan wel verbaal geweld te gebruiken. Nanny's of gastouders dienen ten alle tijden rustig te blijven en consequent te handelen. Ten behoeve van de stabiele opvang benadrukt De Nanny Bemiddeling dat het belangrijk is dat ouders en nanny of gastouder in een open communicatie samenwerken en direct (pedagogische) zaken bespreken en overdragen.

Sociale ontwikkeling

De sociale ontwikkeling begint al op zeer jonge leeftijd. De interesse voor de kinderen om zich heen neemt toe. Baby's lachen en brabbelen met elkaar, raken elkaar aan en zoeken elkaar op. De dreumes gaat zich meer richten op zijn leeftijdsgenootjes dan de baby deed. Ze spelen nog niet echt samen, dreumessen spelen vaak naast elkaar, ze genieten wel van elkaars aanwezigheid. Bij peuters en schoolgaande kinderen ontstaat een 'jij' besef, de kinderen leren geleidelijk aan rekening te houden met anderen. Dat zie je terug in hun spel, ze spelen samen en hun vriendschappen krijgen een ander karakter. Ze kunnen zich langer concentreren en kunnen dus beter meedoen met groepsactiviteiten. Elk kind wordt een sociaal individu dat tegelijk streeft naar zelfstandigheid en onafhankelijkheid.

Motorische ontwikkeling

Bij baby's ontwikkelt het spierstelsel, waardoor de baby zich motorisch ook verder kan ontplooiën. Geleidelijk leert hij zich om te rollen, op te trekken, te kruipen, te staan of zelfs al te lopen. De grove motoriek ontwikkelt zich hierbij sneller dan de fijne motoriek. De baby zal eerst ongericht naar speeltjes zwaaien om er uiteindelijk doelbewust naar te grijpen. De dreumes leert steeds beter lopen en gaat zich actiever op zijn omgeving richten. Hij heeft een grote behoefte aan beweging en is lichamelijk erg actief. De motorische ontwikkeling van de peuter en het schoolgaande kind ontwikkelt zich verder: ze gaan rennen, klimmen en fietsen. De fijne motoriek wordt steeds beter: krassen wordt kleuren/tekenen en ze leren schrijven.

Cognitieve (verstandelijke) ontwikkeling

Het denkvermogen ontwikkelt zich snel. Doordat een kind ontdekkend bezig is, groeit het besef van oorzaak en gevolg. De baby gaat zich actiever richten op zijn omgeving en kan er invloed op gaan uitoefenen. De dreumes, peuter en het schoolgaande kind leren langzaam vormen, maten

en begrippen te kennen. Ze kunnen zich voorstellingen maken van zaken, maken plannetjes en voeren ze uit. Ook het onderscheid tussen "ik" en de wereld om hen heen ontwikkelt zich nu verder.

Spraak en taal ontwikkeling

Vanaf de geboorte is er al sprake van communicatie. Er wordt tegen een baby gepraat, er wordt gereageerd op zijn geluidjes, de omgeving om hem heen wordt benoemd. Een baby zelf kan met klanken zijn stemming en gevoel uitdrukken, hij leert klanken en herkennen en gaat er betekenis aan toekennen. De baby neemt waar dat er tegen hem gepraat wordt en imiteert. Hierdoor ontwikkelen zijn klanken zich tot gevarieerd gebrabbel met specifieke melodie en intonatie. De dreumes breidt zijn taalontwikkeling uit van wat losse woordjes tot twee-woord zinnen. De taalontwikkeling zet zich voort: zo rond het derde jaar kan de peuter zich over het algemeen goed verstaanbaar maken. Het schoolgaande kind ontwikkelt zijn taalontwikkeling verder, zijn woordenschat wordt uitgebreid en hij leert algemeen beschaafd Nederlands.

Spel ontwikkeling

Spelen hoort bij kinderen, spel is van groot belang voor hun ontwikkeling. Spelenderwijs leert elk kind zijn eigen mogelijkheden en de mogelijkheden die zijn omgeving hem biedt.

Ze beginnen met alleen spelen, dan gaan ze samen spelen, de eerste spelletjes zijn eenvoudiger, later worden de spelvormen ingewikkelder.

Vanzelfsprekend probeert de nanny of de gastouder de kinderen te stimuleren bij het spelen en bij het gebruik van speelgoed. Kinderen leren veel van spel, ze komen voor nieuwe uitdagingen te staan, ze leren delen en samen spelen, emoties te verwerken, keuzes te maken, voorkeuren aan te geven en conflicten op te lossen. Belangrijk: Ze vergroten hun zelfstandigheid.

De nanny en/of gastouder biedt variatie van spel en speelgoed aan:

- * Zintuiglijk spel en speelgoed: bezig zijn met zand, klei, verf, water, potloden/stiften
- * Motorisch spel en speelgoed: ballen, kralen rijgen, fietsen
- * Constructief spel en speelgoed: blokken, timmergereedschap
- * Sociaal spel en speelgoed: keukentje, winkeltje, poppen, garage, verkleed
- * Cognitief spel en speelgoed: puzzels, domino, memorie, boekjes

Zelfredzaamheid

Belangrijk is het om de zelfstandigheid van de kinderen te ontwikkelen. De nanny of gastouder stimuleert de kinderen door hen zelf iets te laten proberen op te lossen, zonder hulp. Denk hierbij aan speelgoed opruimen, zelfstandig eten en drinken, zelf aan -en uitkleden.

Een kind stimuleren zindelijk te worden, regelmatig een kind stimuleren op het potje te gaan en het kind belonen op elke stap die hij zet op weg naar de zindelijkheid. Het tijdstip waarop de zindelijkheidstraining begint, stelt de nanny of de gastouder in overleg met de ouders vast.

Bij het schoolgaande kind is het leren zelfstandig te werken aan opdrachtjes, ontwikkelen van taal/spraakontwikkeling en het herkennen van kleuren van belang.

2.2.2 Persoonlijke competentie

Baby's (tot ongeveer 12 maanden):

Bij de zuigelingen ligt de nadruk nog vooral op de lichamelijke verzorging van het kind. Er is veel lichamelijk contact, er wordt veel geknuffeld door de nanny. Als de baby verschoond wordt, dan wordt er tegen de baby gepraat op een zachte en rustgevende manier. Ook zal de nanny contact met eventuele andere kinderen stimuleren en daar waar nodig de ruimte van de baby afbakenen. Geluiden, kleuren en vormen zijn prikkels die een kind uitnodigen tot nader onderzoek. De nanny zorgt voor het aanreiken van voorwerpen aan de baby zodat het die kan betasten. Gaandeweg gaat een baby zijn bewegingen steeds beter beheersen. Hij gaat zich

omdraaien, grijpen, zitten, kruipen en lopen. Met het lopen wordt de bereikbare omgeving van een kind groter en biedt deze meer mogelijkheden. Naarmate het ouder wordt, leert een kind beter zijn spieren beheersen, gedetailleerder zien, ruiken en proeven. Het waarnemen stimuleert de nanny door de baby attent te maken op zijn eigen lichaam en dingen in zijn omgeving. Bijvoorbeeld door middel van het gebruik van een spiegel, het benoemen van lichaamsdelen of het zingen van liedjes over lichaamsdelen. Ook tijdens een wandeling kunnen de dingen buiten, zoals bloemen en planten worden benoemd. Dit komt tevens ten goede aan de taalontwikkeling en het leren luisteren.

Ook dit laatste zal de nanny stimuleren door veel met elk kind te praten over wat ze aan het doen zijn. Daarnaast kunnen er allerlei activiteiten ondernomen worden om de taalontwikkeling van het kind te stimuleren. Gedacht wordt aan het combineren van luisteren, spreken en bewegen doormiddel van wiegeliedjes, kiekeboe-spelletjes en bewegings-en imitatiespelletjes. Op de leeftijd van ongeveer een jaar imiteert een kind bewegingen en geluiden van anderen en reageert op het horen van zijn naam. Vanaf anderhalf groeit het ik-besef. Het kind gaat ervaren dat het zelf iets kan weigeren of juist accepteren. Een kind begrijpt veel meer dan het zelf onder woorden kan brengen. Dit is voor een kind een moeilijke periode die eigenlijk onterecht de koppigheidsfase wordt genoemd.

Dreumes/peuter (12 maanden tot 4 jaar)

In deze leeftijd wordt de ontwikkeling van de fijne motoriek belangrijker. Ze kunnen spelen met bouwstenen, puzzelen, knutselen etc. Dit kan tijdens het vrijspelen, maar deze leeftijd leent zich ook al heel goed om gerichte activiteiten aan te bieden. De nanny kan zo bepaalde ontwikkelingen stimuleren. Ook het buiten spelen is juist voor deze leeftijd heel belangrijk. Dreumesen en peuters hebben veel energie. Buiten kunnen ze die energie uiten, ze kunnen er lekker rennen, fietsen en ravotten. Daarnaast dient de nanny ervoor te zorgen dat een kind zich veilig voelt, wat de basis is voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat een kind voldoende aandacht en warmte krijgt. De nanny kan bij uitstek zeer individueel contact bieden aan de kinderen. Op jonge leeftijd is dat vaak tijdens de verzorging. Maar ook bij dreumesen en peuters is lichamelijk contact belangrijk. Het kind zit regelmatig op schoot en als het huilt wordt een kind getroost. Dit geldt natuurlijk ook voor de wat oudere kinderen. De kinderen worden begeleid in hun innerlijke proces. De nanny zal proberen de emoties van het kind te verwoorden en toont begrip. Wij geven de voorkeur aan belonen, omdat dat het gevoel van eigenwaarde vergroot.

Jonge kinderen denken vanuit zichzelf. Ze hebben nog geen inlevingsvermogen en ze hebben een zeer beperkt concentratievermogen. Ook hun gewetensvermogen is nog uiterst beperkt. Bovendien kunnen ze nog niet zo goed onderscheid maken tussen fantasie en werkelijkheid. Bij het aanbieden van activiteiten en materialen dient daar rekening mee gehouden te worden. Tijdens het spel houdt de nanny toezicht. Zij is degene die de grenzen aangeeft en grijpt in als zij het nodig acht. Zij is in staat om de kinderen, als het nodig is, te sturen en een positieve wending aan het gebeuren te geven.

Op het gebied van taal maken kinderen tijdens de eerste vier jaar een snelle ontwikkeling door. Van het maken van de eerste prille geluidjes door baby's, tot het zeggen van hele zinnen. De omgeving van een kind is daarbij van groot belang. Wij hechten er dan ook bijzonder aan dat nanny's goed communicatief zijn onderlegd en de Nederlandse taal goed beheersen. De nanny wordt geacht veel aandacht te besteden aan de verbale communicatie. Dit kan zowel individueel als in groep wanneer er meerdere kinderen in het gezin aanwezig zijn of wanneer vriendjes of vriendinnetjes komen spelen. Kinderen leren namelijk ook veel van elkaar. Om ook met meerdere kinderen in huis een prettige sfeer te bewaren kunt u bijvoorbeeld samen zingen of voorlezen. Taal kan worden gezien als hulpmiddel bij de andere ontwikkelingen. Ieder kind maakt een groei door naar zelfstandigheid. Voor een evenwichtig kind is het van belang dat de nanny begrip toont voor de emoties van een kind. Ieder kind verdient aandacht en respect. Van

belang is dat een kind een duidelijke plaats heeft binnen de groep en zich daardoor gewaardeerd voelt. De nanny begeleidt een kind in zijn ontwikkelingen en helpt zo zijn gevoelens een plaats te geven. Zij ondersteunt een kind in de ontwikkeling naar zelfstandigheid zonder daarin de eigenheid van een kind aan te tasten. Elk kind geeft zelf aan wanneer het ergens aan toe is. Een manier om emoties en gevoelens te uiten is creatief spel en speelgoed. Daarnaast stimuleert het creatieve spel de fantasie. Een kind lekker zijn gang laten gaan zodat het bezig kan zijn met verschillende materialen waarbij het eindresultaat er niet toe doet, dat is een doel op zich. Alles wat een kind maakt is tenslotte mooi.

Kinderen van 4 tot 13 jaar

In de leeftijd van 4 tot 13 jaar maken kinderen een veel minder snelle en zichtbare ontwikkeling door. Toch gaan ook in die leeftijd de ontwikkelingen gewoon verder. Als de kinderen 4 jaar zijn gaan ze naar school. Op school leren de kinderen veel. Daar worden de ontwikkelingen bewust gestimuleerd. Thuis moet een kind zich juist kunnen ontspannen. Wij vinden het daarom belangrijk dat er een huiselijke sfeer is. Na schooltijd moet een kind zijn verhaal kwijt kunnen. Er wordt gezamenlijk wat gedronken en daarna wordt er lekker gespeeld of iets anders gedaan. Elk kind mag zelf kiezen wat het wil doen. De nadruk wordt gelegd op plezier hebben. Ook vriendjes en vriendinnetjes zijn in overleg tussen ouders en nanny welkom. Buiten alleen plezier is het ook de bedoeling dat de kinderen hun gekregen huiswerk maken. De nanny heeft hierin een begeleidende en eventueel helpende functie.

2.2.3 Sociale competentie

Door te spelen in een groep leert een kind rekening te houden met anderen, te delen en grenzen te accepteren. Ook leert elk kind zo voor zich zelf op te komen en zijn behoeften op gepaste wijze aan anderen kenbaar te maken. De nanny houdt het welzijn van een kind in de gaten en begeleidt de kinderen waar nodig. Ook met de negatieve kant van interacties wordt zo kennism gemaakt. Een kind kan worden geleerd om te gaan met vijandigheid tussen kinderen, en leren de reden voor de vijandigheid te vinden en deze op te lossen. Afhankelijk van de situatie en de leeftijd van de kinderen. De kinderen gebruiken hun lichaam bij het uiten en verwerken van hun gevoelens. Ook wordt er veel gepraat. Naarmate de leeftijd vordert wordt de verbale communicatie steeds belangrijker. Ieder kind verdient respect, niet alleen van de nanny, maar ook van de andere kinderen. Het groepsproces (broertjes/zusjes en vriendjes die komen spelen) wordt door de nanny goed in de gaten gehouden.

2.3 Normen en waarden

Normen en waarden spelen een belangrijke rol bij de opvoeding. Maar wat door iemand belangrijk wordt gevonden, verschilt van mens tot mens. Zowel verbaal als non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden. Er zal dus afstemming plaats moeten vinden tussen ouders en nanny om belangrijke normen en waarden met elkaar bespreekbaar te maken. Denk hierbij aan godsdienst, taalgebruik, omgaan met anderen, respect hebben voor elkaar en elkaars mening en spullen, veiligheid bieden e.d. Wanneer vanaf het begin duidelijk is hoe nanny en ouders over bepaalde zaken denken kan vooraf al een beeld ontstaan hoe bepaalde situaties in de praktijk tegemoet worden getreden en kan hier tijdens het voorstellen van beide partijen rekening mee gehouden worden. Het is echter van belang dat beide partijen zich open stellen om over deze onderwerpen in gesprek te blijven.

3. De nanny

Wanneer een nanny door De Nanny Bemiddeling wordt benaderd en begeleid om de opvang van de kinderen te verzorgen, dienen een aantal regels in acht te worden genomen. De Nanny Bemiddeling is als bemiddelingsbureau voor kinderopvang aan huis gehouden om eisen te

stellen aan de kwaliteit van opvang. De veiligheid en gezondheid van elk kind staan daarbij uiteraard voorop. Daarnaast is het zaak dat de nanny een goede verstandhouding met de ouder(s) heeft. De Nanny Bemiddeling verlangt van haar nanny's onder meer dat deze openstaan voor begeleiding en advies vanuit De Nanny Bemiddeling. En dat de nanny bereid is de opvang te verzorgen conform het pedagogische beleid van De Nanny bemiddeling. Ook dient de nanny zorgvuldig om te gaan met vertrouwelijke informatie. Voor aanvang van de werkzaamheden in een gezin ondertekent de nanny dan ook gedragscodes, ze ondertekent voor ontvangst van het pedagogische beleid, levert een verklaring goed gedrag in & neemt deel aan de verplichte trainingen die door De Nanny Bemiddeling aangeboden worden.

Ten aanzien van de relatie 'ouder- nanny' verwacht De Nanny Bemiddeling van de nanny dat deze in eerste instantie respect heeft voor de ouder/kind relatie. Daarnaast dient de nanny open te staan en respect te tonen voor mogelijke andere ideeën en levenswijzen van de ouders. Ook in deze relatie dient de nanny uiterst zorgvuldig en integer om te gaan met vertrouwelijke informatie en dient ze bereid te zijn de privacy van de ouder(s) te respecteren. De Nanny Bemiddeling acht het van groot belang dat de nanny bereid is tot overleg en samenwerking en bereid en in staat problemen bespreekbaar te maken, eventueel met behulp van De Nanny Bemiddeling. De Nanny Bemiddeling benadrukt dat voor een goede en harmonieuze samenwerking met de ouder(s), het maken van duidelijke afspraken van groot belang is.

3.1 Functie omschrijving Nanny

- * Werken bij De Nanny Bemiddeling is geen tijdelijke baan. Je moet er rekening mee houden dat je een contract aangaat voor een langere periode. (het gezin waarin je oppast rekent op je) In deze periode ben je verantwoordelijk voor de kinderen van het gezin waarin je oppast. Ook zal je lichte werkzaamheden in het huishouden verrichten.
- * Er wordt verwacht dat een Nanny een relevante opleiding heeft gevolgd en/of (stage) ervaring heeft met oppassen op kinderen van 0 t/m 13 jaar.
- * Wij hechten er dan ook bijzonder aan dat nanny's goed communicatief zijn onderlegd en de Nederlandse taal goed beheersen.
- * Wij vragen van iedereen referenties die wij mogen nagaan.
- * Als nanny moet je bereid zijn een cursus kleine ongelukken te volgen. Deze wordt aangeboden door De Nanny Bemiddeling.
Je hebt een EHBO diploma en volgt de door de Nannybemiddeling aangeboden herhalingslessen.
- * De nanny dient een bewijs van goed gedrag (VOG) af te geven. De de kosten wordt vergoed door De Nanny Bemiddeling. Hierna zal de nanny zich registreren in het Personen Register Kinderopvang, de kosten van het PRK registeren betalen de nanny zelf.
- * Om aan de vraag van ouders te kunnen voldoen is het handig als je als nanny in het bezit bent van een rijbewijs. Dit is niet verplicht.
- * In bezit van AVP verzekering/ inzittende verzekering bij auto gebruik
- * Wanneer je ziek bent zorg je niet zelf voor vervanging. Je hebt wel een meldplicht en meld je ziek bij de ouders en bij de vertegenwoordiger van De Nanny Bemiddeling. Bij langdurige ziekte wordt er meegedacht over een oplossing door de vertegenwoordiger.
- * Om als nanny te mogen werken moet je minimaal 18 jaar zijn.
- * Lichamelijk en geestelijk gezond.
- * Respecteren van privacygevoelige gegevens en geen informatie doorspelen aan derden
- * Openstaan voor en respecteren van andere gewoontes, culturen, levenswijzen en opvoedingsideeën.
- * Beschikken over goede communicatieve vaardigheden en in staat zijn om op een professionele manier contact met de vraagouder te onderhouden en afspraken te maken
- * Kennis hebben van ontwikkeling van kinderen, positief staan ten opzichte van de

pedagogische doelstellingen en deze in praktijk kunnen brengen.

* In staat zijn tot reflecteren op het eigen handelen.

* Goed telefonisch bereikbaar zijn.

3.1.2 Profiel nanny

Profiel Nanny

Opleiding

Als nanny heb je geen specifieke opleiding nodig, maar een opleiding in de kinderopvang of (stage) ervaring in het oppassen is een pré.

Ervaring

Ervaring in de kinderopvang of (stage) ervaring in het oppassen geniet de voorkeur.

Vaardigheden

* betrouwbaar

* grote mate van verantwoordelijkheidsgevoel cq. plichtsbesef

* inzicht in de diverse ontwikkelingsfasen van een kind

* initiatiefrijk

* inlevingsvermogen

* stressbestendig

* sociaal –en communicatief vaardig/ Nederlandse taal goed beheersen

* zelfstandig kunnen werken

* flexibele instelling

* optimistisch, gedreven en enthousiast

* creatieve inslag

* representatief voorkomen

Kennis

Kennis van de verzorging van baby's, peuters, kleuters en schoolgaande kinderen en de ontwikkelingsfasen van een kind.

Kennis van EHBO bij kinderen, veiligheid en hygiëne.

Kennis van de onderwerpen die behandeld worden in de verplichte trainingen die aangeboden worden.

Verantwoordelijkheden

Als nanny ben je primair verantwoordelijk voor de opvang, zorg en ontwikkeling van een kind. Je draagt zorg voor de juiste stimulatie en motivatie in de diversen fasen van de groei en ontwikkeling van een kind. Daarnaast ben je (mede en in overleg) verantwoordelijk voor huishoudelijke taken.

Doel van de functie

Het veilig en optimaal verzorgen van een kind en hem op een positieve manier te stimuleren in zijn opvoeding met als doel dat de ouders met een gerust en vertrouwd gevoel hun kinderen achterlaten bij de nanny.

Overig

Bij voorkeur is de nanny in bezit van rijbewijs B en een auto (afhankelijk van de aard en plaats van de opdracht).

4. De opvangomgeving

4.1 Aantal kinderen

De nanny mag maximaal 6 kinderen tegelijk opvangen. Dit geldt voor alle op te vangen kinderen ook als deze niet door De Nanny Bemiddeling bemiddeld zijn.

Het maximum aantal kinderen dat tegelijk aanwezig mag zijn;

- Zes kinderen in de leeftijd van nul tot dertien jaar.

- Vijf kinderen wanneer deze allen jonger zijn dan vier jaar.
- Vier kinderen van nul en een jaar oud, waarvan maximaal twee van nul jaar.

4.2 Een hygiënische en veilige opvangomgeving

Om ongelukken, ziektes en infecties zoveel mogelijk te voorkomen, dient een kind zoveel mogelijk in een veilige en schone omgeving te verkeren. Ook heeft het kind recht op voldoende en verantwoorde verzorging in de zin van: voeding, drinken, rust, lichamelijke verschooning, beweging en frisse lucht. Uiteraard zal bij een baby de persoonlijke verzorging anders zijn dan bij een schoolgaand kind. Afstemming van de voeding en verzorging vindt altijd in samenspraak tussen ouder(s) en nanny plaats. Een nanny heeft hierbij dan ook een voorbeeldfunctie. Haar gedrag bepaalt mede hoe een kind met zaken omgaat, denk hierbij bijvoorbeeld aan handen wassen na het toilet gebruik. Voordat de opvang plaats vindt in de woning van de ouder(s) of gastouder zal er een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd worden. De Nanny Bemiddeling maakt hierbij gebruik van de risico-inventarisatie van de MO-groep. Jaarlijks worden deze inventarisaties herhaald.

Elk kind voelt zich prettig en veilig, wanneer regelmaat en gewoonten in de verzorging door de ouder(s) en door de nanny goed op elkaar zijn afgestemd. Ouders en nanny's maken daarom afspraken met elkaar over allerlei onderdelen van de verzorging, waarbij de wens van de ouders voorrang geniet, zoals:

- * Voeding: hoe vaak, welke voeding, wel of geen slaap;
- * Zindelijkheid: hoe vaak verschoonen, wanneer begint de zindelijkheidstraining;
- * Slapen: waar, wanneer, slaapritueel, zorg voor voldoende rust bij oudere kinderen;
- * Ziekte: wat doet de nanny als een kind ziek wordt;
- * Hygiëne: bijvoorbeeld handen wassen, speelgoed schoon houden, vermijden contact met ontlasting/urine, afdekken blaasjes/wondjes, gebruiken schoon washandje, neus snuiten, tanden poetsen.

De Nanny Bemiddeling verlangt van de nanny dat zij handelt conform de met de ouder(s) gemaakte afspraken en conform hun wensen ten aanzien van de opvang en de verzorging van hun kinderen. De nanny informeert de ouder(s) onmiddellijk indien een kind afwijkend gedrag vertoont of indien er andere aanwijzingen zijn voor ziektes. Bij een medische indicatie zal de nanny conform afspraken met de ouder(s), voldoen aan specifieke eisen van zorg- en begeleiding, mits deze tot normale zorg- en begeleidingstaken gerekend kunnen worden. Speciale medische hulp en begeleiding kunnen nanny's niet geven! Tevens zijn de ouders en de nanny verplicht, in geval van medicijngebruik, hiervoor een medicijnverklaring te ondertekenen.

5. Begeleiding door De Nanny Bemiddeling

Na aanvang van de opvangwerkzaamheden onderhoudt De Nanny Bemiddeling regelmatig contact met zowel de ouder(s) als de nanny. De Nanny Bemiddeling heeft de kwaliteit van de kinderopvang hoog in haar vaandel staan. Daarom worden regelmatig thema-avonden/ thema dag georganiseerd. Op deze wijze worden nanny's extra ondersteund en geschoold.

5.1 Communicatie tussen de ouder(s) en de nanny

De Nanny Bemiddeling ziet zichzelf als aanbieder van een emotioneel product dat de ouders (de klanten), afnemen: professionele en verantwoorde gastouderopvang. De ouders zijn de primair

verantwoordelijken voor de zorg en opvoeding van hun kinderen: de nanny neemt deze zorg over zolang het kind bij haar is. In de relatie tussen de ouder en de nanny is goede communicatie essentieel. Ouders moeten de gelegenheid krijgen om de nanny hun wensen te laten weten als het gaat om de verzorging van hun kind. De Nanny moet de ouders kunnen informeren over wat er gebeurt tijdens het verblijf van hun kind bij de nanny. Als deze onderlinge communicatie goed verloopt, komt het de thuissituatie en de situatie tijdens de gastouderopvang ten goede.

Met de inbreng van de ouders wordt altijd rekening gehouden: als het gaat om hun eigen kind, zijn zij immers de deskundigen. Zij mogen dus verwachten dat de nanny serieus ingaat op de wensen en verzoeken die te maken hebben met de manier waarop het kind wordt opgevangen. De nanny zal zich daarbij flexibel opstellen voor zover het mogelijk is.

Hieronder gaan we in op verschillende manieren waarop ouders, nanny en De Nanny Bemiddeling informatie uitwisselen.

De eerste kennismaking

Het allereerste contact van de ouders met De Nanny Bemiddeling bestaat uit een gesprek met de vertegenwoordiger van De Nanny Bemiddeling. Tijdens deze kennismaking krijgen de ouders veel informatie over de gastouderopvang die aangeboden wordt, uiteraard kunnen zij ook vragen stellen.

Het intake gesprek

Voordat een nanny of gastouder voorgesteld wordt, worden de ouders uitgenodigd voor een intake gesprek. Het is de eerste stap naar een vertrouwensrelatie tussen de ouders en De Nanny Bemiddeling. Er worden afspraken gemaakt en er wordt besproken wat de ouders zoeken in een nanny. De vertegenwoordiger gaat dan op zoek naar een nanny die past in het gezin.

Er volgt dan ook een gesprek tussen de geselecteerde nanny en de ouders. Mochten de ouders aangeven gebruik te willen maken van deze nanny dan wordt alles verder geregeld door de vertegenwoordiger van De Nanny Bemiddeling en kan de start van de gastouderopvang beginnen. Bij aanvang van de werkzaamheden dienen duidelijke afspraken te worden gemaakt met betrekking tot de opvang en verzorging van de kinderen. Deze open communicatie komt de kwaliteit van de opvang ten goede. De wijze waarop en de mate waarin door ouder(s) en nanny met elkaar zal worden gecommuniceerd, is bepalend voor het slagen van deze vertrouwensrelatie. Normen en waarden spelen een belangrijke rol bij de opvoeding. Maar wat door iemand belangrijk wordt gevonden, is voor een ieder verschillend. Zowel verbaal als non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden. Er zal dus afstemming plaats moeten vinden tussen de ouder(s) en de nanny om belangrijke normen en waarden met elkaar bespreekbaar te maken. Denk hierbij aan godsdienst, taalgebruik, omgaan met anderen, respect hebben voor elkaar en elkaars mening en spullen, veiligheid bieden e.d., waarbij de nanny zich dient te realiseren dat de wensen van de ouder(s) bepalend zijn.

Contact bij brengen en halen

Vaak gebruiken ouders en de nanny het moment van afscheid nemen en thuis komen echter ook om tussen de bedrijven door informatie uit te wisselen. We raden echter aan het afscheid kort te houden, zodat de overgang soepel verloopt. Ook al is het soms moeilijk, het is van belang dat het kind leert om te gaan met het feit dat de ouder vertrekt. Het kind moet wel opmerken dat de ouder weggaat of op de hoogte zijn dat de nanny komt.

Voor elk kind: het schriftje

Daarnaast kunnen de ouder(s) en nanny's voor de dagelijkse gang van zaken gebruik maken van een schriftje. In dit schriftje kunnen de ouders en de nanny schema's kenbaar maken met betrekking tot eten en slapen. Daarnaast kunnen in dit schriftje bijzonderheden worden vermeld, of juist alledaagse dingen over wat een kind heeft meegemaakt en hoe het zich voelt. Bijv. leuke gebeurtenissen, voorvalletjes, dingen die een kind zegt, eerste zinnestjes enz. Op deze manier kan de ontwikkeling van elk kind door de ouder(s) gevolgd worden. Daarnaast is het een leuke herinnering voor later om terug te lezen hoe een kind zich ontwikkeld heeft en op welke wijze de opvang door de nanny heeft plaatsgevonden.

5.2 Contact en evaluatie

*** Eerste periode**

Binnen twee weken na starten van de opvang zal er een e-mail naar de ouder(s) en de nanny gestuurd worden. In deze e-mail wordt er nagevraagd hoe de eerste werkperiode gegaan is.

*** Proeftijd gesprek**

Binnen de eerste twee maanden waarvan de opvang gestart is zal er een evaluatiegesprek plaats vinden over hoe de proeftijd is verlopen. Dit gesprek hebben de vraagouders samen met de Nanny. De vertegenwoordiger van De Nanny Bemiddeling zal een gesprek met de vraagouders aangaan. In de gesprek wordt besproken of de opvang voor alle partijen naar wens verloopt en of er doorgaan kan worden met de opvang.

*** De voortgangsevaluatie**

Minimaal 2 keer per jaar wordt de opvang geëvalueerd. Er wordt teruggekeken op de afgelopen periode. Hoe voelen de kinderen zich bij de nanny. Is er voldoende afstemming over de zorg en opvoeding van het kind. Zijn er punten die bijgesteld moeten worden. De Nanny Bemiddeling maakt een verslag op van de evaluatie, dat tevens als uitgangspunt dient bij volgende evaluatiemomenten. Ten alle tijden is het mogelijk om, indien de ouders of de nanny daartoe de behoefte voelen, contact op te nemen met De Nanny Bemiddeling. De Nanny Bemiddeling begeleidt en ondersteunt de opvang en zal waar nodig adviseren. Wij zijn ons zeer bewust van het gegeven dat wij bemiddelen in opvang van het meest dierbare bezit van de ouders en realiseren ons daarom dat dit alleen mogelijk is indien er vertrouwen is tussen ouder en nanny. Wij gaan ervan uit dat dit vertrouwen er is en hopen dit te bevorderen door een toegankelijke en open houding. De ouder(s) kan ervoor kiezen om 1 keer per jaar de evaluatie telefonisch of per e-mail af te handelen. Als De Nanny Bemiddeling antwoord heeft ontvangen van de ouder(s) zal er ook contact opgenomen worden met de nanny. Als deze ook tevreden is zal dit genoteerd worden. Mocht de nanny punten hebben die besproken dienen te worden met de ouder(s) zal De Nanny Bemiddeling als nog een persoonlijk gesprek plannen met de ouder(s), nanny en vertegenwoordiger van De Nanny Bemiddeling.

Ook wordt er 1 keer per jaar een observatieverslag over het kind door de nanny gemaakt. Deze wordt getoetst door gebruik van een observatie lijst die rekening houdt met de verschillende leeftijden van de kinderen. Door de kinderen goed te observeren kunnen we eventuele problemen vroegtijdig signaleren.

6. Klachtenprocedure

Als u een klacht heeft over het doen en nalaten van een van onze nanny's/ gastouders t.o.v. u of een van uw kinderen, willen wij deze klacht graag horen en met u tot een oplossing komen. Op basis van uw klachten kunnen wij onze dienstverlening verbeteren. Om ervoor te zorgen dat uw

klachten op een goede manier worden behandeld, hebben wij een klachtenprocedure opgesteld en vastgelegd in een reglement "Interne Klachtenprocedure".

Wij gaan ervan uit dat u uw klacht eerst bespreekt met de betrokkene. En probeert om met de direct betrokkene(n) tot een oplossing te komen. Indien u na dit gesprek nog niet tevreden bent, kunt u zich wenden tot de vertegenwoordiger van de De Nanny bemiddeling: Wendy Bakx. U kunt uw klacht ook per e-mail doorgeven: info@nannybemiddeling.nl. Ook kunt u gebruik maken van het bijgevoegde klachtenformulier van De Nanny Bemiddeling.

Mocht u na dit gesprek nog niet tevreden zijn kunt u zich wenden tot de externe klachtencommissie waar DE NANNY BEMIDDELING bij aangesloten is:

De Geschillencommissie

Als ouders/verzorger kunt u een klacht indienen bij de Geschillencommissie:

- * als u de voorkeur geeft aan onafhankelijke behandeling van uw klacht
- * als u niet tevreden bent met de beslissing die DE NANNY BEMIDDELING heeft genomen bij de behandeling van uw klacht volgens het reglement Interne Klachtenprocedure.

U kunt ook direct contact opnemen met de Geschillencommissie.

Het beleid van alle aangesloten kinderopvanginstellingen is echter wel dat eerst via de interne klachtenprocedure naar een oplossing moet zijn gezocht, voordat een externe procedure wordt gestart. (www.klachtkinderopvang.nl)

De externe klachtencommissie waar DE NANNYBEMIDDELING bij aangesloten is en waar u contact mee op kunt nemen is:

De Geschillencommissie, Bordewijklaan 46, Den Haag, 070-3105310

7. Vastgestelde feestdagen

Het hele jaar is het mogelijk om gebruik te maken van de nanny's van De Nanny Bemiddeling. Er zijn een aantal door ons vastgestelde feestdagen ingevoerd. Deze feestdagen vallen niet binnen de dagen waarop u gebruik maakt van De Nanny Bemiddeling. Wanneer u toch wenst gebruik te maken van de nanny, dient u dit kenbaar te maken bij de nanny en/of De Nanny Bemiddeling. Wij kijken dan of dit in overleg geregeld kan worden.

Vastgestelde feestdagen voor de nanny's zijn:
Pasen Pinksteren Hemelvaart
Koningsdag Kerstmis Nieuwjaarsdag

8. Tot slot

Kwaliteit is doorslaggevend voor de effecten die gastouderopvang heeft op de ontwikkeling van kinderen. Ouders moeten er op kunnen vertrouwen dat die kwaliteit wordt gewaarborgd. Zij hebben er recht op te weten hoe het met de kwaliteit van hun gastouderopvang is gesteld. De Nanny Bemiddeling wenst dit met haar pedagogische visie op kinderopvang aan huis te realiseren. Het pedagogische beleidsplan van De Nanny Bemiddeling vormt de leidraad voor de nanny in de dagelijkse omgang met uw kinderen. De Nanny Bemiddeling hecht er waarde aan daarover in gesprek te blijven met ouders, nanny's en andere disciplines m.b.t. de kinderopvang. Deze samenspraak is een voortdurend kritisch proces dat leidt tot verdieping en mogelijk tot veranderde inzichten.

Net als een kind en zijn ontwikkeling is het pedagogische beleidsplan een dynamisch gegeven dat nooit stil staat en onder goede begeleiding kan uitgroeien tot een prachtexemplaar!

Bijlage 1

Signalenlijst kindermishandeling 0- tot 4-jarigen

Als kinderen mishandelt, verwaarloosd en/of misbruikt worden, kunnen ze signalen uitzenden. Het gebruik van een signalenlijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren, die aangeven dat er iets met het kind aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling (echtscheiding, overlijden van een familielid, enz.). Hoe meer signalen van deze lijst een kind te zien geeft, hoe groter de kans dat er sprake zou kunnen zijn van kindermishandeling.

Het is niet de bedoeling om aan de hand van een signalenlijst het 'bewijs' te leveren van de mishandeling. Het is wel mogelijk om een vermoeden van mishandeling meer te onderbouwen naarmate er meer signalen uit deze lijst geconstateerd worden. Een goed beargumenteerd vermoeden is voldoende om in actie te komen! Om na signalering een volgende stap te kunnen zetten, is het aan te bevelen dat een instelling beschikt over een handleiding ten aanzien van kindermishandeling. De signalenlijst kan dan als bijlage aan de handleiding worden toegevoegd.

De signalen die in deze lijst vermeldt worden, hebben betrekking op alle vormen van mishandeling. Aan het einde van de lijst zijn nog enkele signalen opgenomen die meer specifiek zijn voor seksueel misbruik. Om een duidelijk beeld te krijgen van wat er aan de hand zou kunnen zijn, is het van belang de hele context van het gezin erbij te betrekken. Daarom worden ook een aantal signalen van ouders en gezin genoemd.

U kunt ook altijd overleggen met het AMK over signalen die u zorgen baren, bijvoorbeeld blauwe plekken op vreemde plaatsen.

1. Psycho-sociale signalen

Ontwikkelingsstoornissen

- * achterblijven in taal-, spraak-, motorische, emotionele en/of cognitieve ontwikkeling
- * schijnbare achterstand in verstandelijke ontwikkeling
- * regressief gedrag
- * niet zindelijk op leeftijd waarvan men het verwacht

Relationele problemen

Ten opzichte van de ouder(s)/verzorger(s) :

- * totale onderwerping aan de wensen van de ouders/verzorgers
- * sterk afhankelijk gedrag ten opzichte van de ouders/verzorgers
- * onverschilligheid ten opzichte van de ouders/verzorgers
- * kind is bang voor ouder(s)/verzorger(s)
- * kind vertoont heel ander gedrag als de ouders in de buurt zijn

Ten opzichte van andere volwassenen:

- * bij oppakken houdt het kind zich opvallend stijf
- * bevrozing bij lichamelijk contact
- * allemansvriend
- * lege blik in ogen en vermijden van oogcontact
- * waakzaam, wantrouwend.

Ten opzichte van andere kinderen:

- * speelt niet met andere kinderen
- * is niet geliefd bij andere kinderen
- * wantrouwend
- * terugtrekken in eigen fantasiewereld.

Gedragsproblemen

- * plotselinge gedragsverandering
- * geen of nauwelijks spontaan spel, geen interesse in spel
- * labiel, nerveus
- * depressief
- * angstig
- * passief, in zichzelf gekeerd, meegaand, apathisch, lusteloos
- * agressief
- * hyperactief
- * niet lachen, niet huilen
- * niet tonen van gevoelens, zelfs niet bij lichamelijke pijn
- * eetproblemen
- * slaapstoornissen
- * vermoeidheid, lusteloosheid

2. Medische signalen

Lichamelijke kenmerken (specifiek voor lichamelijke mishandeling)

- * blauwe plekken
- * krab-, bijt- of brandwonden
- * botbreuken
- * littekens

Voedingsproblemen

- * ondervoeding
- * voedingsproblemen bij baby's:
- * steeds wisselen van voeding
- * veel spugen
- * matig groeien, ondanks voldoende hoeveelheid voeding
- * weigeren van voeding
- * achterblijven in lengtegroei

Verzorgingsproblemen

- * slechte hygiëne
- * ernstige luieruitslag
- * onvoldoende kleding
- * onvoldoende geneeskundige en tandheelkundige zorg
- * veel ongevallen door onvoldoende toezicht
- * herhaalde ziekenhuisopnamen
- * recidiverende ziekten door onvoldoende zorg
- * traag herstel door onvoldoende zorg

3. Kenmerken ouders / gezin

Ouder/kind relatiestoornis

- * ouder /verzorger draagt kind als een 'postpakketje'
- * ouder/verzorger troost kind niet bij huilen
- * ouder/verzorger klaagt overmatig over het kind
- * ouder/verzorger heeft irreële verwachtingen ten aanzien van het kind
- * ouder/verzorger toont weinig belangstelling voor het kind

Signalen ouder

- * geweld in eigen verleden
- * apathisch en (schijnbaar) onverschillig
- * onzeker, nerveus en gespannen
- * onderkoeld brengen van eigen emoties
- * negatief zelfbeeld
- * steeds naar andere artsen/ziekenhuizen gaan ('shopping')
- * afspraken niet nakomen
- * kind opeens van peuterspeelzaal/kinderdagverblijf/nanny afhaken
- * aangeven het bijna niet meer aan te kunnen
- * ouder/verzorger met psychiatrische problemen
- * verslaafde ouder/verzorger

Gezinskenmerken

- * 'multi-problem' gezin
- * ouder/verzorger die er alleen voorstaat
- * regelmatig wisselende samenstelling van gezin
- * isolement
- * vaak verhuizen
- * sociaal-economische problemen: werkloosheid, slechte behuizing, migratie, etc.
- * veel ziekte in het gezin
- * draaglast gezin gaat draagkracht te boven
- * geweld wordt gezien als middel om problemen op te lossen

4. Signalen specifiek voor seksueel misbruik

Lichamelijke kenmerken

- * verwondingen aan genitaliën
- * vaginale infecties en afscheiding
- * jeuk bij vagina en/of anus
- * problemen bij het plassen
- * recidiverende urineweginfecties
- * pijn in de bovenbenen
- * pijn bij lopen en/of zitten
- * seksueel overdraagbare ziekten

Relationele problemen

- * angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder

Gedragsproblemen

Afwijkend seksueel gedrag:

- excessief en/of dwangmatig masturberen
- angst voor lichamelijk contact of juist zoeken van seksueel getint lichamelijk contact
- niet leeftijdsadequaate seksueel spel
- * niet leeftijdsadequate kennis van seksualiteit
- * angst om zich uit te kleden
- * angst om op de rug te liggen
- * negatief lichaamsbeeld: ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam
- * schrikken bij aangeraakt worden
- * houterige motoriek (onderlichaam 'op slot')
- * geen plezier in bewegingsspel.

5. Signalen die specifiek zijn voor kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld

Gedragsproblemen

- * agressie: kopiëren van gewelddadig gedrag van ouder/verzorger (sommige kinderen, kopiëren dit gedrag door hun moeder of jongere broertjes/zusjes te slaan)
- * opstandigheid
- * angst
- * negatief zelfbeeld
- * passiviteit en teruggetrokkenheid
- * zichzelf beschuldigen
- * verlegenheid

Problemen in sociaal gedrag en competentie

- * wantrouwen ten aanzien van de omgeving
- * gebrek aan sociale vaardigheden

Schoolproblemen

- * moeite met concentreren
- * overcompenseren (opvallend extra inzet op school)

Bijlage 2

Signalenlijst kindermishandeling 4 tot 12 jaar

1. Psycho-sociale signalen

Ontwikkelingsstoornissen

- * achterblijven in taal-, spraak-, motorische, emotionele *en/of* cognitieve ontwikkeling
- * schijnbare achterstand in verstandelijke ontwikkeling
- * regressief gedrag
- * niet zindelijk

Relationele problemen

Ten opzichte van de ouders:

- * totale onderwerping aan de wensen van de ouders/verzorgers
- * sterk afhankelijk gedrag ten opzichte van de ouders/verzorgers
- * onverschilligheid ten opzichte van de ouders/verzorgers
- * kind is bang voor ouder/verzorger
- * kind vertoont heel ander gedrag als ouders in de buurt zijn.

Ten opzichte van andere volwassenen:

- * bevrozing bij lichamelijk contact
- * allemansvriend
- * lege blik in de ogen en vermijden van oogcontact.
- * waakzaam, wantrouwend.

Ten opzichte van andere kinderen:

- * speelt niet met andere kinderen
- * is niet geliefd bij andere kinderen
- * wantrouwend
- * terugtrekken in eigen fantasiewereld.

Gedragsproblemen

- * plotselinge gedragsverandering
- * labiel, nerveus gespannen
- * depressief
- * angstig
- * passief, in zichzelf gekeerd, meegaand, apathisch, lusteloos
- * agressief
- * hyperactief
- * destructief
- * geen of nauwelijks spontaan spel, geen interesse in spel
- * vermoeidheid, lusteloosheid
- * niet huilen, niet lachen
- * niet tonen van gevoelens, zelfs niet bij lichamelijke pijn
- * schuld - en schaamtegevoelens
- * zelfverwondend gedrag
- * eetproblemen
- * anorexia / boulimia
- * slaapstoornissen

- * bedplassen / broekpoepen.

2. Medische signalen

Lichamelijke kenmerken (specifiek voor lichamelijke mishandeling)

- * blauwe plekken
- * krab-, bijt- of brandwonden
- * botbreuken
- * littekens

Verzorgingsproblemen (specifiek voor verwaarlozing)

- * slechte hygiëne
- * onvoldoende kleding
- * onvoldoende geneeskundige en tandheelkundige zorg
- * veel ongevallen door onvoldoende toezicht
- * herhaalde ziekenhuisopnamen
- * recidiverende ziekten door onvoldoende zorg
- * traag herstel door onvoldoende zorg.

Overige medische signalen

- * ondervoeding
- * achterblijven in lengtegroei
- * psychosomatische klachten (buikpijn, misselijkheid, hoofdpijn, etc.).

3. Kenmerken ouders / gezin

Ouder/kind relatiestoornis

- * Ouder/verzorger troost kind niet bij huilen
- * Ouder/verzorger klaagt overmatig over het kind
- * Ouder/verzorger heeft irreële verwachtingen ten aanzien van het kind
- * Ouder/verzorger toont weinig belangstelling voor het kind

Signalen ouder

- * geweld in eigen verleden
- * apathisch en (schijnbaar) onverschillig
- * onzeker, nerveus en gespannen
- * onderkoeld brengen van eigen emoties
- * negatief zelfbeeld
- * steeds naar andere artsen/ziekenhuizen gaan ('shopping')
- * afspraken niet nakomen
- * kind opeens van school halen
- * aangeven het bijna niet meer aan te kunnen
- * ouder met psychiatrische problemen
- * verslaafde ouder

Gezinskenmerken

- * 'multi-problem' gezin
- * Ouder/verzorger die er alleen voorstaat
- * regelmatig wisselende samenstelling van gezin
- * isolement
- * vaak verhuizen
- * sociaal-economische problemen: werkloosheid, slechte behuizing, migratie, etc.

- * veel ziekte in het gezin
- * draaglast gezin gaat draagkracht te boven
- * geweld wordt gezien als middel om problemen op te lossen

4. Specifieke signalen bij seksueel misbruik

Lichamelijke kenmerken

- * verwondingen aan genitaliën
- * vaginale infecties en afscheiding
- * jeuk bij vagina *en/of* anus
- * problemen bij het plassen
- * recidiverende urineweginfecties
- * pijn in de bovenbenen
- * pijn bij lopen *en/of* zitten
- * seksueel overdraagbare ziekten

Relationele problemen

- * angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder
- * sterk verzorgend gedrag, niet passend bij de leeftijd van het kind

Gedragsproblemen

- * afwijkend seksueel gedrag
- * excessief *en/of* dwangmatig masturberen
- * angst voor lichamelijk contact of juist zoeken van seksueel getint lichamelijk contact
- * seksueel agressief en dwingend gedrag ten opzichte van andere kinderen
- * niet leeftijdsadequaat seksueel spel
- * niet leeftijdsadequate kennis van seksualiteit
- * angst voor zwangerschap
- * angst om zich uit te kleden
- * angst om op de rug te liggen
- * negatief lichaamsbeeld: ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam
- * schrikken bij aangeraakt worden
- * houterige motoriek (onderlichaam 'op slot')
- * geen plezier in bewegingsspel

5. Signalen die specifiek zijn voor kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld

Gedragsproblemen

- * agressie: kopiëren van gewelddadig gedrag van ouder/verzorger (sommige kinderen, kopiëren hun ouders gedrag door hun moeder of jongere broertjes/zusjes te slaan)
- * alcohol - of drugsgebruik
- * opstandigheid
- * angst
- * depressie
- * negatief zelfbeeld
- * passiviteit en teruggetrokkenheid
- * zichzelf beschuldigen
- * verlegenheid
- * suïcidaliteit

Problemen in sociaal gedrag en competentie

- * sociaal isolement: proberen thuissituatie geheim te houden en ondertussen aansluiting te vinden met leeftijdsgenoten (zonder ze mee naar huis te nemen)
- * wantrouwen ten aanzien van de omgeving
- * gebrek aan sociale vaardigheden

Schoolproblemen

- * schooluitval
- * moeite met concentreren
- * overcompenseren (opvallend extra inzet op school).